Ympäristövaliokunta

Perjantai 6.11.2020 klo 9.30—10.50

Läsnä
puheenjohtaja Hannu Hoskonen kesk
varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr
jäsen Hanna Holopainen vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Petri Huru ps
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Niina Malm sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Mikko Ollikainen r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ari Torniainen kesk

Sihteeri
valiokuntaneuvos Marja Ekroos

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkitään, että valiokuntien täydennysvaalissa 4.11.2020 on ympäristövaliokunnan jäseneksi valittu ed. Hanna Holopainen ja varajäseneksi ed. Veronika Honkasalo.

Merkitään, että ed. Sari Multalalle on myönnetty 4.11.2020 vapautus ympäristövaliokunnan jäsenyydestä.

Merkitään, että valiokuntien täydennysvaalissa 5.11.2020 on ympäristövaliokunnan jäseneksi valittu ed. Kai Mykkänen.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Hallituksen esitys HE 146/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 budjettineuvos Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 ylijohtaja Tarja Haaranen, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto B 4
Asiantuntijalausunnon liite HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 ylijohtaja Tarja Haaranen, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto C 4 /esitys
Lisäselvitys HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 ylijohtaja Tarja Haaranen, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto D 4 /lisäselvitys (suojelusalueista)
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 ylijohtaja Leena Ylä-Mononen, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto E 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 neuvotteleva virkamies Ville Schildt, maa- ja metsätalousministeriö Asiantuntijalausunto F 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli Asiantuntijalausunto G 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 apulaisprofessori Lassi Ahlvik, Luontopaneeli Asiantuntijalausunto H 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 luontopalvelujohtaja Timo Tanninen, Metsähallituksen luontopalvelut Asiantuntijalausunto I 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 erityisasiantuntija Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry Asiantuntijalausunto J 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 oikeudellinen neuvonantaja Raija-Leena Ojanen, WWF Suomi Asiantuntijalausunto K 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto L 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 16.10.2020 Suomen Metsästäjäliitto Asiantuntijalausunto M 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 budjettineuvos Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto N 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 rakennusneuvos Timo Tähtinen, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto O 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 johtaja Jarmo Lindén, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Asiantuntijalausunto P 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 asiantuntija Laura Hassi, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto Q 4 /Kuntatalouden näkymät (11.10.2020)
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 asiantuntija Laura Hassi, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto R 4 /Kuntien asuntopolitiikka (19.10.2020)
Lisäselvitys HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 asiantuntija Laura Hassi, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto S 4 /lisäselvitys (Liite 1, MRL digirahoitustarve)
Lisäselvitys HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 asiantuntija Laura Hassi, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto T 4 /lisäselvitys (Liite 2, 19.12.2018)
Lisäselvitys HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 asiantuntija Laura Hassi, Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto U 4 /lisäselvitys (Liite 3, Asemakaavaehdotus, 8.10.2020)
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 johtaja Aija Tasa, RAKLI ry Asiantuntijalausunto V 4

Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 johtaja Aija Tasa, RAKLI ry Asiantuntijalausunto W 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 toiminnanjohtaja Jouni Parkkonen, Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät - KOVA ry Asiantuntijalausunto X 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 toiminnanjohtaja Anne Viita, Vuokralaiset VKL ry Asiantuntijalausunto Y 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 johtaja Päivi Laitila, Motiva Oy Asiantuntijalausunto Z 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 erikoistutkija Petri Ekholm, Suomen ympäristökeskus Asiantuntijalausunto Å 4
Asiantuntijalausunnon liite HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 erikoistutkija Petri Ekholm, Suomen ympäristökeskus Asiantuntijalausunto Ä 4 /esitys
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 tutkimusprofessori Kristiina Regina, Luonnonvarakeskus Asiantuntijalausunto Ö 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 erikoistutkija Antti Iho, Luonnonvarakeskus Asiantuntijalausunto Aa 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 ympäristöneuvos Saara Bäck, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto Ab 4
Lisäselvitys HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 ympäristöneuvos Saara Bäck, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto Ac 4
Asiantuntijalausunto HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 ympäristöneuvos Jarmo Muurman, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto Ad 4
Asiantuntijalausunnon liite HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 ympäristöneuvos Jarmo Muurman, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto Ae 4 /esitys
Lisäselvitys HE 146/2020 vp YmV 06.11.2020 ohjelmapäällikkö Antton Keto, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto Af 4
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021 Ag 4
Eriävä mielipide HE 146_2020 vp Eriävä mielipide ps.pdf Ah 4
Eriävä mielipide HE 146_2020 vp Eriävä mielipide kok.pdf Ai 4

Merkittiin tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita epävirallisessa etäkokouksessa 16.10.2020:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- budjettineuvos Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö, liite
- ylijohtaja Tarja Haaranen, ympäristöministeriö, liite
- ylijohtaja Leena Ylä-Mononen, ympäristöministeriö, liite
- neuvotteleva virkamies Ville Schildt, maa- ja metsätalousministeriö, liite
- puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli, liite
- apulaisprofessori Lassi Ahlvik, Luontopaneeli, liite
- luontopalvelujohtaja Timo Tanninen, Metsähallituksen luontopalvelut, liite
- suojelupäällikkö Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, liite
- oikeudellinen neuvonantaja Raija-Leena Ojanen, WWF Suomi, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- Suomen Metsästäjäliitto, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- Energiateollisuus ry

Merkittiin tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita epävirallisessa etäkokouksessa 20.10.2020:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- budjettineuvos Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö, liite
- rakennusneuvos Timo Tähtinen, ympäristöministeriö, liite
- erityisasiantuntija Mikko Friipyöli, ympäristöministeriö
- johtaja Jarmo Lindén, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, liite
- asiantuntija Laura Hassi, Suomen Kuntaliitto, liite
- johtaja Aija Tasa, RAKLI ry, liite
- toiminnanjohtaja Jouni Parkkonen, Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät - KOVA ry, liite
- toiminnanjohtaja Anne Viita, Vuokralaiset VKL ry, liite
- johtaja Päivi Laitila, Motiva Oy, liite

Merkittiin tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita epävirallisessa etäkokouksessa 22.10.2020:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erikoistutkija Petri Ekholm, Suomen ympäristökeskus, liite
- tutkimusprofessori Kristiina Regina, Luonnonvarakeskus, liite
- erikoistutkija Antti Iho, Luonnonvarakeskus, liite
- ympäristöneuvos Saara Bäck, ympäristöministeriö, liite
- ohjelmapäällikkö Antton Keto, ympäristöministeriö, liite
- ympäristöneuvos Jarmo Muurman, ympäristöministeriö, liite

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Tehtiin kappaleen 9 ensimmäiseen lauseeseen tekninen korjaus muuttamalla ”talousarvio-ehdotuksessa" muotoon "talousarvion valmistelussa viime hallituskaudella”.

Suoritettiin seuraavat äänestykset:

- kappaleessa 10 ed. Sirén ehdotti eriävästä mielipiteestä lähemmin ilmenevää muutosehdotusta liittyen siihen, että lattiahintamekanismista ei vielä ole konkreettista hallituksen

esitystä, vaan asia on vasta suunnitteilla. Äänestettäessä ed. Sirénin ehdotuksesta, jota ed. Talvitie kannatti, lausuntoluonnos voitti äänin 10-5.

- kappaleessa 17 ed. Sirén ehdotti muutosta liittyen siihen, että kalatalousvelvoitteiden on toteuduttava nykyistä laajemmin ja esteitä on purettava. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

- kappaleessa 21 ed. Sirén ehdotti eriävästä mielipiteestä lähemmin ilmenevää muutosehdotusta liittyen vaatimukseen rahoituksen kohdentamisesta mainittuihin toimiin sekä toiseksi siihen, että pidemmällä aikavälillä vesien hyvä tila edellyttää systeemitason muutoksia. Äänestettäessä samanaikaisesti molemmista ed. Sirénin ehdotuksista, joita ed. Talvitie kannatti, lausuntoluonnos voitti äänin 10-2 (3 tyhjää).

- kappaleessa 25 ed. Talvitie ehdotti eriävästä mielipiteestä lähemmin ilmenevää muutosehdotusta liittyen siihen, että tarvitaan lisää kasvukannusteita ja rahoitusta liikennehankkeisiin. Äänestettäessä ed. Talvitien ehdotuksesta, jota ed. Sirén kannatti, lausuntoluonnos voitti äänin 10-2 (3 tyhjää).

- lausunnon ponsiosaa käsiteltäessä ed. Peltokangas esitti, että tulisi hyväksyä 7 lausumaehdotusta valtiovarainvaliokunnalle eriävästä mielipiteestä lähemmin ilmenevin perustein. Äänestettäessä ed. Peltokankaan ehdotuksesta, jota ed. Huru kannatti, lausuntoluonnos voitti äänin 10-3 (2 tyhjää).

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1. ps ja 2. kok.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 182/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 hallitussihteeri Matleena Haapala, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunnon liite HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 hallitussihteeri Matleena Haapala, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto B 5 / esitys
Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 kulttuuriasiainneuvos Päivi Salonen, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto C 5
Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 lakimies Juha Maaperä, Museovirasto Asiantuntijalausunto D 5
Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 ylitarkastaja Kirsti Virkki, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Asiantuntijalausunto E 5
Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto F 5
Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 maa- ja metsätalousministeriö Asiantuntijalausunto G 5

Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto H 5
Asiantuntijalausunto HE 182/2020 vp YmV 05.11.2020 Suomen Yliopistokiinteistöt Oy Asiantuntijalausunto I 5

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Merkitään tiedoksi, että valiokunnan jäsenet ovat kuulleet asiantuntijoita epävirallisessa etäkokouksessa 5.11.2020:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitussihteeri Matleena Haapala, ympäristöministeriö, liite
- kulttuuriasiainneuvos Päivi Salonen, opetus- ja kulttuuriministeriö, liite
- lakimies Juha Maaperä, Museovirasto, liite
- ylitarkastaja Kirsti Virkki, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, liite
- vs. ympäristösihteeri Tiina Lovisa Solbär, saamelaiskäräjät

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- oikeusministeriö, liite
- maa- ja metsätalousministeriö, liite
- Suomen Kuntaliitto, liite
- Suomen Yliopistokiinteistöt Oy, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- Jyväskylän kaupunki

Asiantuntijoiden kuuleminen jatkuu tiistaina 17.11.2020: Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry, Pirkanmaan maakuntamuseo, Suomen Kiinteistöliitto ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry. (Kirjallinen lausunto: Espoon kaupunki, Suomen museoliitto ry, Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry.)

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä

Hallituksen esitys HE 187/2020 vp

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava talousvaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, oikeusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Suomen Kuntaliitto, Energiateollisuus ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry. Pyydetään kirjallinen lausunto: Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Metsäteollisuus

ry, Museovirasto, Bioenergia ry, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Suomen Tuulivoimayhdistys ry, Suomen Lähienergialiitto ry, Voimaa Tuulesta -yhteenliittymä.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asumisoikeusasunnoista sekä vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 189/2020 vp

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: ympäristöministeriö, valtiovarainministeriö, Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki, Valtiokonttori, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, Suomen Kuntaliitto, Suomen Kiinteistöliitto ry, Suomen Asumisoikeusyhteisöt ry, Suomen Asumisoikeusasukkaat (SASO) ry, Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät - KOVA ry, Suomen Vuokranantajat ry, Vuokralaiset VKL ry.

8. Ilmastovuosikertomus 2020

Kertomus K 18/2020 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 22/2020 vp

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty liikenne- ja viestintävaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan ja talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 22/2020 vp on saapunut valiokuntaan.

9. Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2020 vp

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava tulevaisuusvaliokunnalle.

10. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2019

Kertomus K 15/2020 vp

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten perustuslakivaliokunnalle. Määräaika: 1.3.2021.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto koskien EU-tason arviota kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista joiden avulla edistetään vihreää siirtymistä ja talouden elpymistä integroidun energia- ja ilmastosuunnittelun avulla

Valtioneuvoston E-selvitys E 129/2020 vp
Liiteasiakirja Perusmuistio

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan tiedoksi.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

12. Valtioneuvoston selvitys: EU:n päästökauppadirektiivin nojalla annetun päästöjen tarkkailua ja raportointia koskevan komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 muuttaminen ja oikaiseminen

Valtioneuvoston E-selvitys E 114/2020 vp
Liiteasiakirja Päästökauppadirektiivin alla annettava komission täytäntöönpanoasetus päästöjen tarkkailusta ja raportoinnista annetun asetuksen (EU) 2066/2018 muuttamisesta ja oikaisemisesta

Ympäristövaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 21/2020 vp - E 114/2020 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

13. Toissijaisuusasioiden lista

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi. TS 63/2020 vp, TS 67/2020 vp.

14. Muut asiat

Merkittiin tiedoksi työsuunnitelma viikoille 46-47.

15. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on epävirallinen etäkokous tiistaina 10.11.2020 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Ekroos